

**PROGRAM PROFILAKTYKI
GIMNAZJUM IM. JANA PAWŁA II
W ZESPOLE SZKÓŁ W SADKOWICACH
ROK SZKOLNY 2013/2014**

Wstęp:

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska. Tworzy spójną całość z programem wychowawczym szkoły. Adresatami programu profilaktyki są: rodzice, nauczyciele, uczniowie.

PODSTAWA PRAWNA:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.)
- Ustawa z dnia 7 września o Systemie Oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.)
- Rozporządzenie MEN z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z dnia 30 sierpnia 2012 roku) wraz z załącznikami
- Rozporządzenie MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z dnia 22 lutego 2012 roku)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dn. 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (§ 2, ust.1, pkt.1)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami (Dz. U. z 2006 r. Nr 26 poz. 226)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011 r. Nr 231 poz. 1375 ze zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70 poz. 472 ze zm.)
- Ustawa a dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 poz. 124)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10 poz. 55 ze zm.)

- Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 3 listopada 1999 r. przygotowany przez Międzyresortowy Zespół do spraw Opracowania Polityki Prorodzinnej Państwa.

I. DIAGNOZA ŚRODOWISKA SZKOLNEGO

- Szkolny Program Profilaktyki opracowany został na podstawie dokonanej diagnozy sytuacji dydaktyczno-wychowawczej w szkole przy użyciu różnych narzędzi.
  - Analiza wyników ankiet dotyczących problematyki uzależnień (narkomania, alkoholizm, nikotynizm, klimat szkoły)
  - Obserwacja uczniów na zajęciach dydaktycznych, praktycznych, pozalekcyjnych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, w bibliotece szkolnej, na korytarzach w czasie przerw, w drodze do i ze szkoły.
  - Analiza osiągnięć szkolnych uczniów
  - Analiza wybranych dokumentów szkolnych-protokołów zespołów przedmiotowych, zapisów w dziennikach lekcyjnych, zeszytach wychowawczych.
  - Analiza dokumentacji pedagoga szkolnego.

2. Zdiagnozowane problemy występujące w szkole:

Przypadki przemocy fizycznej występujące wśród uczniów (drobne bójki, popychanie, poszturchiwanie).

3. Przyczyny występujących problemów

A. związane z samym uczniem

- brak osiągnięć szkolnych u niektórych uczniów
- kryzysy rozwojowe
- brak umiejętności rozwiązywania problemów życiowych, który może prowadzić do agresji.

B. związane z rodziną ucznia

- niezaspokojenie podstawowych potrzeb psychicznych przez rodziców- miłości, bezpieczeństwa, akceptacji powoduje większą podatność dziecka na różne zagrożenia
- zbyt wysokie wymagania wobec dziecka, które nie jest w stanie im sprostać
- patologie społeczne w rodzinach, negatywne wzorce postępowania

C. związane ze szkołą

- stres wywołany pisaniem sprawdzianów, klasówek, kartkówkami odpowiedziami ustnymi

II. CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI

Jednym z głównych celów działalności szkoły jest stworzenie bezpiecznych i przyjaznych warunków nauki i pracy dla uczniów. Służy temu Program Wychowawczy i Program Profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska.

Istotą profilaktyki szkolnej jest ochrona uczniów przed zagrożeniami oraz regulowanie w sytuacjach pojawiających się zagrożeń poprzez podejmowanie szerokiego zakresu działań nastawionych na przeciwdziałanie negatywnym skutkom tych zagrożeń.

Cele programu profilaktycznego są zbieżne z celami ogólnie wychowawczymi szkoły. Pragniemy, by nasi uczniowie umieli znaleźć swoje miejsce w rodzinie i społeczeństwie, by umieli współpracować z innymi, by wszechstronnie się rozwijali, stając się ludźmi kulturalnymi, tolerancyjnymi, odpowiedzialnymi, szanującymi tradycje i wartości ogólnoludzkie. Celem szczegółowym naszego programu jest rozwijanie u uczniów umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i problemach, które mogą sprzyjać sięganiu po papierosa, alkohol, narkotyki i inne substancje szkodliwe dla zdrowia.

Powyższy cel będzie realizowany przez:

- wplatanie treści profilaktycznych w codzienność szkolną,
- organizowanie różnych spotkań ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką,
- organizowanie zajęć warsztatowych i szkoleń dla uczniów i nauczycieli,

- organizowanie pedagogizacji rodziców,
- organizowanie zajęć pozalekcyjnych, wycieczek

Program profilaktyki obejmuje trzy zakresy działań:

1. Działania w wymiarze szkoły:

- zaprezentowanie programu Zespołowi Wychowawczemu i Radzie Pedagogicznej oraz Radzie Rodziców,
- organizowanie szkoleń i warsztatów podnoszących umiejętności nauczycieli w obszarze działań profilaktycznych (zapobieganie agresji w szkole, praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych, uzależnienia)
- przygotowanie materiałów informacyjnych dotyczących zagadnień profilaktycznych i ich prezentacja w gablocie,
- zaangażowanie do współpracy środowiska lokalnego związanego z problematyką profilaktyczną
- zorganizowanie imprez profilaktycznych o charakterze ogólnoszkolnym (konkursy o tematyce związanej z uzależnieniami)
- organizowanie przez szkołę pomocy materialnej ze środków Szkolnego Koła Caritas

2. Działania w wymiarze klasy:

- zajęcia o tematyce profilaktycznej na godzinach do dyspozycji wychowawcy
- zapraszanie specjalistów zajmujących się tą problematyką na zajęciach
- współpraca wychowawców klas z rodzicami, omawianie problemów związanych z zagrożeniami podczas spotkań klasowych lub indywidualnych

3. Działania na rzecz indywidualnych osób:

Ten zakres działań dotyczy głównie uczniów wykazujących zaburzenia w zachowaniu, ponieważ uczniowie ci są najbardziej narażeni na uleganie wszelkiego rodzaju nałogom. Program profilaktyki przewiduje dla takich uczniów przygotowanie indywidualnych programów naprawczych i kierowanie ich w miarę możliwości na specjalistyczne zajęcia terapeutyczne.

ADRESACI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH:

a) Uczniowie:

- nabędą praktyczne umiejętności umożliwiające samostanowienie i obronę własnych praw, ze szczególnym uwzględnieniem asertywności
- posiadają umiejętności podejmowania i realizacji własnych pomysłów oraz trenowania samodzielności i odpowiedzialności za pełnione czyny
- zdobędą umiejętność efektywnej komunikacji, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem
- posiadają umiejętność budowania pozytywnego obrazu samego siebie
- pogłębią i wzmocnią naturalne systemy wsparcia, tj. koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie, uczciwość
- zdobędą wiedzę i nabędą umiejętności dotyczące zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego
- potrafią rozwiązywać problemy – określają różnice zdań, akceptują różnice, poszukują rozwiązań
- będą przygotowani do radzenia sobie z trudnościami wieku młodzieńczego

b) Rodzice:

- poznają motywy sięgania młodzieży po środki uzależniające
- uzyskają rzetelne informacje i zdobędą wiedzę o uzależnieniach i ich wpływie na funkcjonowanie organizmu
- poznają możliwości rozpoznania, czy ich dziecko zażywa środki psychoaktywne
- poznają możliwości i miejsca pomocy dla osób uzależnionych
- są wspomagani przez wychowawców i pozostałych nauczycieli w procesie wychowania dzieci

c) Nauczyciele:

- stanowią przykład dla uczniów
- potrafią rozpoznać wczesne objawy uzależnienia
- poznają sposoby interwencji w sytuacjach spożywania przez uczniów alkoholu czy zażywania narkotyków

- potrafią postępować w kontaktach z uczniami w taki sposób, aby nie wyzwałać w nich złości, przekory i bezradności

III. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE:

INTEGRACJA SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ: "SZKOŁA PRZYJAZNA I BEZPIECZNA", PRZYNALEŻNOŚĆ DO RÓŻNYCH GRUP			
Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin
Wdrażanie programów wychowawczych w celu zintegrowania społeczności szkolnej, budowania więzi, kształtowania umiejętności pozytywnego myślenia o sobie i innych, radzenia sobie ze stresem w celu profilaktyki niepowodzeń szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki ➤ Zajęcia warsztatowe ➤ Rozmowy indywidualne ➤ Propagowanie odpowiedniej literatury ➤ Psychozabawy i psychotesty 	Pedagog szkolny, zespół wychowawczy, nauczyciele-wychowawcy.	cały rok
Przeprowadzenie zajęć integracyjnych w klasach pierwszych mających na celu: <ul style="list-style-type: none"> • Ułatwienie poznania siebie i kolegów • Uczenie dobrej komunikacji • Integrację zespołu klasowego • Poznanie swoich atutów • Ułatwienie i stworzenie okazji do nawiązania wzajemnych kontaktów 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia warsztatowe 	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	I półrocze
Propagowanie i zachęcanie do korzystania z doradztwa psychologiczno-pedagogicznego na terenie szkoły i poza nią (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną; PPK i LPK	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozmowy indywidualne ➤ Pogadanki z uczniami ➤ Zajęcia warsztatowe zgodnie z harmonogramem ustalonym z Poradnią 	Pedagog szkolny, zespół wychowawczy, psycholog, logopeda	cały rok

działające na terenie szkoły)	➤ Ulotki i materiały informacyjne		
Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pomoc uczniom mającym trudności w nauce ➤ Wzbudzenie motywacji do nauki ➤ Docenianie osiągnięć uczniów poprzez prezentację ich na tablicy samorządu uczniowskiego. ➤ Zorganizowanie pomocy koleżeńskiej ➤ Współpraca z rodzicami i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną 	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele	cały rok
Zwracanie uwagi na indywidualne potrzeby uczniów wynikające z ograniczeń funkcjonalnych w zakresie narządów zmysłów, sprawności fizycznej i intelektualnej.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Systemowe wspomaganie rozwoju dziecko-rodzic-szkoła-PPP ➤ Organizowanie pomocy psychologiczno - pedagogicznej ➤ Zajęcia rewalidacyjne ➤ Nauczanie indywidualne 	Pedagog szkolny, zespół wychowawczy, nauczyciele, psycholog	cały rok
Rozwijanie współodpowiedzialności uczniów za porządek w klasach i na korytarzach; udział uczniów w tworzeniu otoczenia szkolnego.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Częste rozmowy z uczniami na lekcjach wychowawczych ➤ Przydzielanie odpowiednich funkcji uczniom ➤ Dyżury uczniowskie oraz dyżury nauczycieli 	Wszyscy nauczyciele	cały rok
Kształtowanie odpowiedzialnej postawy oraz	➤ Dawanie przykładu osobistego przez	Wychowawcy klas, pedagog	cały rok

wdrażanie uczniów do kulturalnego zachowania się w relacji z innymi ludźmi. Doskonalenie umiejętności współżycia w zespole i przestrzeganie obowiązujących w nim zasad.	<p>nauczycieli.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia wychowawcze np. "Kultura mojego zachowania" ➤ Uczestnictwo uczniów w wydarzeniach kulturalnych szkoły i środowiska ➤ Zajęcia z pierwszej pomocy przedmedycznej dla uczniów i nauczycieli 	szkolny, pielęgniarka, osoby przeszkolone z udzielania pierwszej pomocy,	
Rola dziecka w rodzinie-znaczenie rodziny w wychowaniu dziecka	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki z uczniami ➤ Zajęcia „Wychowanie do życia w rodzinie 	Wychowawcy klas, nauczyciele „Wychowania do życia w rodzinie”	cały rok
PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ			
Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin
Uświadomienie skutków zażywania substancji psychoaktywnych, uczenie rozpoznawania oznak stosowania narkotyków, udostępnianie adresów instytucji profilaktycznych (Rada Pedagogiczna i Rodzice, kontakt z nimi), popularyzacja wydawnictw związanych z tą tematyką.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spektakle teatralne o tematyce uzależnień ➤ Zajęcia i pogadanki z uczniami ➤ Zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców ➤ Projekcja filmów profilaktycznych ➤ Gazetki i ulotki informacyjne 	Dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy, pedagog szkolny, wychowawcy klas, pielęgniarka	do ustalenia
Uświadomienie uzależnienia od Internetu oraz „złych” gier komputerowych.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia z zaproszonymi pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Policji 	Nauczyciel informatyki	II półrocze

<p>Propagowanie zdrowego stylu życia- kształtowanie postawy prozdrowotnej. Preferowanie i ukazywanie uczniom ciekawych form spędzania czasu wolnego, zajęcia sportowe, wycieczki, imprezy kulturalne, zdrowe odżywianie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozmowy indywidualne ➤ Pogadanki z uczniami ➤ Zawody sportowe ➤ Wycieczki i imprezy ➤ Godz. Wychowawcze dot. Zdrowego odżywiania ➤ Klub sportowy LUKS Sadkowice działający przy szkole 	<p>Pedagog szkolny, wychowawcy klas, pielęgniarka, nauczyciele</p>	<p>cały rok</p>
<p>Uczenie umiejętności odmawiania- kształcenie postawy asertywnej</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zajęcia i pogadanki z uczniami ➤ Rozmowy indywidualne ➤ Projekcja filmu „Asertywność- sztuka bycia sobą” 	<p>Wychowawcy klas, pedagog szkolny, zaproszeni pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej</p>	<p>cały rok</p>
<p>Integracja ze środowiskiem. Współpraca nauczycieli z różnymi instytucjami, np. Poradnią PP, Policją</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Imprezy sportowe ➤ Konkursy i turnieje środowiskowe 	<p>Dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele</p>	<p>do ustalenia</p>
ZAPOBIEGANIE PRZEMOCY I AGRESJI			
Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin
<p>Wdrażanie programów wychowawczych w celu eliminacji przemocy fizycznej i lobbingu w szkole, wdrażanie szkolnego programu przeciwdziałania agresji. Doskonalenie relacji koleżeńskich, tak, aby wszyscy uczniowie czuli się w szkole dobrze i bezpiecznie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki ➤ Dyskusje na lekcjach wychowawczych ➤ Dyżury nauczycieli podczas przerw ➤ ZWSO- punktowy system oceny zachowania 	<p>Zespół wychowawczy, wychowawcy klas, pedagog szkolny</p>	<p>cały rok</p>

Podejmowanie działań na poziomie klasy ukierunkowanych przeciwko agresji i przemocy szkolnej	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyskusje na lekcjach wychowawczych ➤ Zajęcia integracyjne 	Wychowawcy klas	cały rok
Terapia indywidualna ze sprawcami i ofiarami przemocy	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozmowy indywidualne ➤ Spotkania z psychologiem 	Dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy wychowawcy klas, pedagog szkolny, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	w zależności od potrzeb
Zwiększenie zaangażowania rodziców w walkę ze zjawiskami przemocy na terenie szkoły i poza nią	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zebrania z rodzicami ➤ Indywidualne spotkania z pedagogiem szkolnym ➤ Stały kontakt z rodzicami i współpraca w monitorowaniu zachowań pozytywnych i negatywnych dziecka ➤ Cotygodniowe dyżury nauczycieli w wyznaczonych dniach ułatwiające spotkanie rodzica z pedagogiem 	Dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy, wychowawcy klas, pedagog szkolny, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	cały rok
Współpraca z kuratorami sądowymi i policją	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozmowy dotyczące indywidualnych przypadków ➤ Pogadanki prowadzone przez policjantów 	Dyrekcja szkoły, zespół wychowawczy, wychowawcy klas, pedagog szkolny, policja	w zależności od potrzeb
Zapobieganie aktom niszczytelstwa i wandalizmu w szkole, wdrażanie uczniów do poszanowania cudzej pracy na rzecz szkoły	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyscyplina w pełnieniu dyżurów nauczycielskich, konsekwencja w egzekwowaniu ponoszenia kosztów związanych z naprawą uszkodzonego 	Wszyscy pracownicy szkoły	cały rok

	mienia		
Kształcenie podstawowych wartości społecznych: - szacunek do drugiego człowieka - szacunek do życia i zdrowia -Rodzina, ojczyzna -Przyjaźń, koleżeństwo -odpowiedzialność za drugiego człowieka -dbałość o dobre imię klasy, szkoły	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyskusje na lekcjach wychowawczych ➤ Przedstawienie profilaktyczne przygotowane przez uczniów 	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	cały rok
Uświadomienie uczniowi jego praw do nietykalności osobistej i nienaruszalności jego godności	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Dyskusje na lekcjach wychowawczych ➤ Przedstawienia profilaktyczne 	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	cały rok
Zapobieganie przemocy i agresji w rodzinie uczniów naszej szkoły	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Obserwacja uczniów, poznawanie ich sytuacji rodzinnej, rozmowy z rodzicami ➤ Skierowanie do odpowiedniej instytucji, organizowanie pomocy 	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele	cały rok
Konkurs plastyczny na plakat pt. „Przemoc i agresja” lub „Nie dam się zniewolić”, szeroko rozumiane uzależnienie	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wyjaśnienia zasad konkursu ➤ Przeprowadzenie konkursu plastycznego 	Nauczyciel plastyki i pedagog szkolny	II półrocze
PROFILAKTYKA CHOROÓB SPOŁECZNYCH			
Zadania	Formy realizacji	Odpowiedzialny	Termin
Profilaktyka AIDS- realizacja programu „AIDS- to choroba nie plaga” Światowy dzień walki z AIDS. Program ”Bez	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pogadanki z uczniami ➤ Projekcja filmu „Co to jest AIDS?” ➤ Gazetki i ulotki informacyjne 	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, pielęgniarka, M. Pajda	I półrocze cały rok

uzależnień i przemocy”	➤ Zajęcia bez uzależnień i przemocy		
Profilaktyka zdrowego odżywiania –walka z otyłością, bulimią, anoreksją.	➤ Godz. Wychowawcze dotyczące zdrowego odżywiania ➤ Zajęcia psychoedukacyjne dla rodziców ➤ Spotkania ze specjalistami	Wychowawcy klas, pedagog, dietetyk	cały rok
Sekty religijne-ukazanie mechanizmów psychomanipulacji oraz pomoc w tworzeniu pozytywnego obrazu samego siebie.	➤ Pogadanki i dyskusje z uczniami ➤ Udostępnianie literatury ➤ Zajęcia prowadzone przez pracowników Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Pedagog szkolny, wychowawcy klas, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie	II półrocze
Uczenie zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej	➤ Pogadanki ➤ Pokazy	Nauczyciele w-f, pielęgniarka szkolna	cały rok

EWALUACJA

Program będzie ewaluowany przy pomocy takich narzędzi jak: ankiety ewaluacyjne, obserwacje, wywiad środowiskowy, rozmowy wychowawcze, opinie uczniów i rodziców.

Program Profilaktyki został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół w Sadkovicach w dniu 26 września 2013 roku.